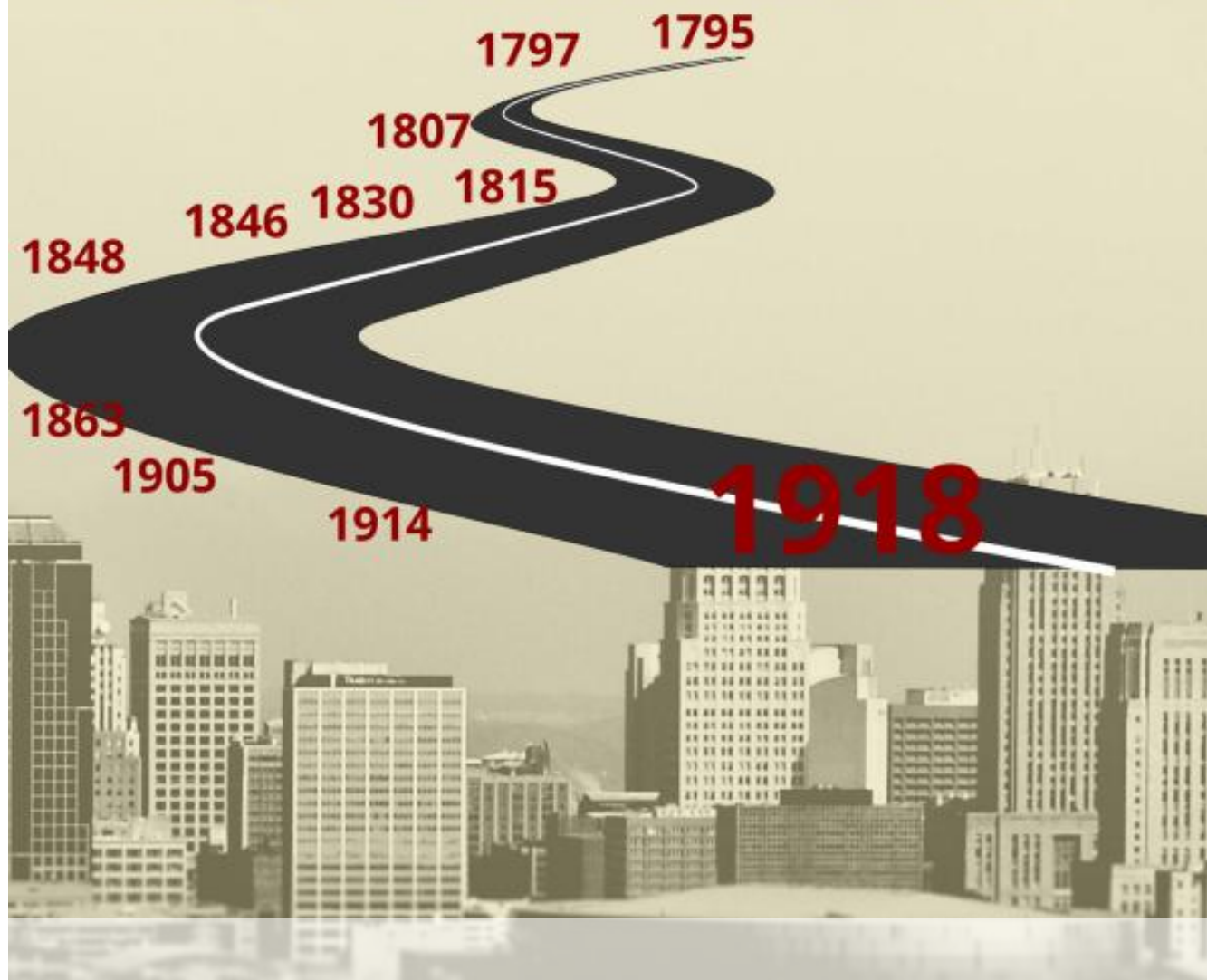

DROGA DO NIEPODLEGŁOŚCI

WYDANIE SPECJALNE

Nie było akademii, więc oddajemy w Wasze ręce jej namiastkę

ZANIM WRÓCIŁA NIEPODLEGŁA

ROK 2020 – 102 ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Dzień 11 listopada każdego roku Polakom kojarzy się z odzyskaniem niepodległości.

NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Był rok 1918, 11 dzień listopada, gdy po 123 latach zaborów Polska wróciła na mapę Europy. Tego dnia ostatecznie zakończyła się I wojna światowa podpisaniem rozejmu w Compiègne, pieczętującego ostateczną klęskę Niemiec. Dzień wcześniej przyjechał do Warszawy Józef Piłsudski. Polacy uwierzyli – niepodległość wróciła.

OBCHODY W POLSCE

Ale Narodowe Święto Niepodległości nie było zawsze uroczystie obchodzone przez wszystkich Polaków. Najpierw było to święto wojskowe. Jako państwowe zostało ustanowione w kwietniu 1937. Zniesiono je w lipcu 1945. Przywrócono je dopiero w 1989.

LATA I BOHATEROWIE

Droga do niepodległości była długa i kręta. Symbolicznie pokazała ją Martyna w grafice, którą publikujemy na okładce naszej gazetki.

Powstania, walki i daty, których nie można zapomnieć, zamknięte klamrą: 1795 - 1918. I bohaterowie, ci znani, ale wokół nich przecież było wielu, których nazwisk dziś nikt nie pamięta – legionści, powstańcy, artyści, zwykli ludzie. Po prostu patrioci, którzy nie zapomnieli o swojej ojczyźnie – Polsce. Ilu ich było? 123 lata to przecież trzy pokolenia.

Każdy rok to krok do Polski, który zostawia optymistyczny ślad. Krok, który stawiali bohaterowie. Konkretnie nazwiska i setki, tysiące ludzi wierzących w swych przywódców.

**1797 utworzenie LEGIONÓW POLSKICH we Włoszech (Henryk Dąbrowski)
powstanie MAZURKA DĄBROWSKIEGO**

1807 powstanie KSIĘSTWA WARSZAWSKIEGO (ks. Józef Poniatowski)

1815 powstanie KRÓLESTWA POLSKIEGO i KONSTITUCJA (Adam Czartoryski)

1830 POWSTANIE LISTOPADOWE (Piotr Wysocki)

1846 POWSTANIE KRAKOWSKIE (Edward Dębowski)

1848 WIOSNA LUDÓW (Józef Bem)

1863 POWSTANIE STYCZNIOWE (Romuald Traugutt)

1905 REWOLUCJA

1814 - 1818 I WOJNA ŚWIATOWA (Józef Piłsudski Józef Haller).

WALKI POWSTANIA

1797**LEGIONY POLSKIE**

Po III rozbiórce wielu żołnierzy i oficerów wyemigrowało do Włoch. I właśnie tam odżyły nadzieje na odzyskanie niepodległości, gdy gen. Dąbrowski utworzył Legiony Polskie. W ich szeregach było około 7 tysięcy żołnierzy. Brali udział w wielu bitwach. Polacy walczyli o własną niepodległość, w służbie Napoleona.

1807**KSIĘSTWO WARSZAWSKIE**

W 1807 r. powstało Księstwo Warszawskie, obejmujące ziemię zaboru pruskiego. Ale niedługo Polacy cieszyli się swą niezależnością. Na kongresie wiedeńskim w 1815 zostało podzielone między wszystkich zaborców, a z większości jego terytorium utworzono Królestwo Polskie, niestety – podległe Rosji.

1830**POWSTANIE LISTOPADOWE**

Niestety przegraliśmy, i miało to dla nas spore straty, np. rozpoczęto niszczenie oświaty i kultury polskiej, zamknięto wiele uniwersytetów i zlikwidowano konstytucję.

1846**POWSTANIE KRAKOWSKIE**

To była próba ogólnopolskiego powstania przeciw zaborcom zorganizowana przez Wolne Miasto Kraków. Niestety, poniosło klęskę, ale udowodniło, że Polacy potrafią podejmować próby odzyskania niepodległości.

1848**WIOSNA LUDÓW**

Objęła ona niemal całą Europę. Zainspirowała też wystąpienia niepodległościowe na ziemiach polskich w zaborach pruskim i austriackim, bo przecież jej celem była również walka o autonomię oraz niepodległość.

1901**STRAJK DZIECI WE WRZEŚNI**

Strajk polegał na sprzeciwianiu się uczniów i uczennic modlitwie i nauce religii w szkołach w języku niemieckim. Natomiast rodzice sprzeciwiali się przeciwko biciu dzieci przez pruskie władze szkolne.

1863**POWSTANIE STYCZNIOWE**

Miało być nadzieję na odzyskanie niepodległości przy osłabieniu Rosji. Mimo początkowych sukcesów zakończyło się przegraną i strasznymi represjami. Ale pamięć o nim budziła przez kolejne lata nastroje patriotyczne. Niektórzy historycy uważają, że przyczyniło się do odzyskania niepodległości pół wieku później.

1905**REWOLUCJA**

Zacząła się od strajków w ośrodkach przemysłowych, ale też na wsiach w zaborze rosyjskim. W Pilaszku nauczyciele wprowadzili do szkół wiejskich naukę w języku polskim, mimo rosyjskich represji. Dzięki tej rewolucji car zgodził się na tworzenie polskich instytucji.

1914 - 1918**I WOJNA ŚWIATOWA**

Jej wybuch dał Polsce nadzieje. Powołany w Krakowie Naczelny Komitet Narodowy przystąpił do organizowania Legionów Polskich pod dowództwem J. Piłsudskiego. 8 I 1918 prezydent USA ogłosił deklarację, której 13. punkt dotyczył niepodległości Polski. Wojna zakończyła się klęską wszystkich trzech państw zaborczych, co umożliwiło wyzwolenie Polski.

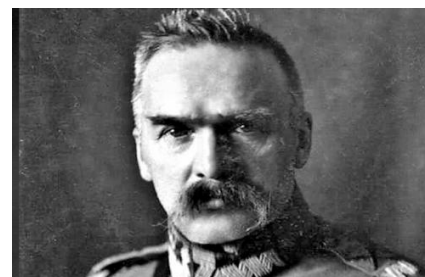
redaktorzy publikacji:

Filip Migocki, Szymon Pawlik, Martyna Szczerba, Karolina Szopińska,
Marek Boryń, Zuzia Malicka, Klara Pazera

BOHATEROWIE

JÓZEF PIŁSUDSKI

Dowódca I Brygady Legionów, Naczelnik Państwa (1918).
Każdego roku na akademii śpiewaliśmy *Pierwszą Brygadę* - pieśń, która zawsze kojarzy się właśnie z Piłsudskim. Czy ją znacie? To zaśpiewajcie.

HENRYK DĄBROWSKI

Twórca Legionów Polskich we Włoszech, naczelny dowódca wojsk polskich w 1813.

KS. JOZEF PONIATOWSKI

Polski generał, minister wojny i naczelny wódz Wojsk Polskich Księstwa Warszawskiego, marszałek Francji, członek Rady Stanu Księstwa Warszawskiego.

ADAM CZARTORYSKI

Polski mąż stanu. Wiceprezes Rządu Tymczasowego Królestwa Polskiego w 1815 roku.

PIOTR WYSOCKI

Inicjator powstania listopadowego, przywódca sprzysiężenia podchorążych, które doprowadziło do wybuchu powstania listopadowego.

EDWARD DĘBOWSKI

Polski działacz, patriota, publicysta, pisarz i organizator powstania krakowskiego w 1846.

JOZEF BEM

Twórca pierwszych oddziałów wojsk raketowych w Wojsku Polskim, dowódca artylerii czynnej Wojska Polskiego w czasie powstania listopadowego.

ROMUALD TR AUGUTT

Polski generał, dyktator powstania styczniowego. Jego przywództwo było tajne. Ukrywał się pod pseudonimem Michał Czarnecki. Skazany na śmierć, został powieszony.

JOZEF HALLER

Naczelny Dowódca wszystkich Wojsk Polskich od 4 X1918, komendant Legionów.

redaktorzy publikacji:

Filip Migocki, Szymon Pawlik, Martyna Szczerba, Karolina Szopińska,
Marek Boryń, Zuzia Malicka, Patrycja Kondas

ARTYŚCI

W walce o niepodległą Polskę znaczącą rolę odegrali również pisarze, malarze i kompozytorzy. Nie wszyscy byli żołnierzami. Polacy pod zaborami potrzebowali wsparcia duchowego. Dlatego wielu artystów, ludzi kultury budziło patriotyzm w narodzie.

POECI PISARZE MALARZE KOMPOZYTORZY - OJCZYŹNIE

ADAM MICKIEWICZ
wieszcz
narodowy

W swoich utworach tworzył wzorce narodowych bohaterów, Wystarczy wspomnieć *Grażynę*, *Śmierć pułkownika*, *Redutę Ordona*. Pisał o obowiązkach Polaka patrioty, o czym czytamy choćby w *Panu Tadeuszu*.

JULIUSZ SŁOWACKI

Jest autorem manifestów politycznych, np. *Głos z wygnania do braci w kraju*. Najbardziej patriotycznym utworem Słowackiego mówiącym o Polsce jest *Kordian*.

Temat dramatu to upadek powstania listopadowego.

ZYGMUNT KRASIŃSKI
autor *Nie-Boskiej komedii*

Pod wpływem ojca nie wziął udziału w powstaniu listopadowym. Opuścił ojczyznę, aby choć częściowo uwolnić się spod jego wpływu. Uważany za jednego z wieszczów, nie miał dobrej opinii przez ojca.

FRYDERYK SZOPEN

Kompozytor znany na całym świecie. Chciał walczyć w powstaniu listopadowym, ale odwiedli go od tego przyjaciele. Życie spędził na emigracji, ale cały czas myślał o Polsce. Gdy zmarł, Norwid o nim napisał: *Rodem Warszawianin, sercem Polak, a talentem świata obywatel. Etiudę rewolucyjną skomponował*

po upadku powstania listopadowego.

HENRYK SIENKIEWICZ

pisał ku pokrzepieniu serc

Jego powieści historyczne podtrzymywały ducha narodu. Nic dziwnego że, dostając Nobla, usłyszał: „za wybitne osiągnięcia w dziedzinie epiki i rzadko spotykany geniusz, który wcielił w siebie ducha narodu”. Choćby tylko wspomnieć *Trylogię*, w której miłość do ojczyzny jest na każdej stronie.

JAN MATEJKO

Tworzył obrazy zarówno historyczne, jak i batalistyczne. Stworzył ponad 300 obrazów olejnych i szkiców. Jego żoną była Teodora. Najważniejsze z jego dzieł to *Bitwa pod Grunwaldem*,

Konstytucja 3 maja i Stańczyk. Naprawdę był patriotą.

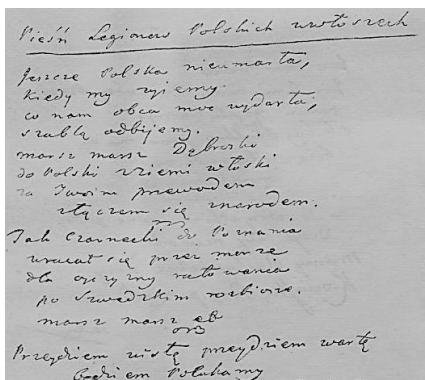
redaktorzy publikacji:

Martyna Szczerba, Marek Boryń, Karolina Szopińska, Szymon Pawlik, Filip Migocki, Kacper Kuna (grafika str. 6)

PIEŚŃ ZIEMI NASZEJ

Czy legionieści we Włoszech choć przez chwilę pomyśleli, że pieśń którą napisał dla nich Józef Wybicki, będzie naszym hymnem narodowym? Chyba nie, gdy śpiewali ją przy ognisku, a jej słowa przypominały im Polskę. I uwierzyli w niepodległość, przeszli Wisłę, przeszli Wartę. Dzięki nim jesteśmy Polakami.

PIEŚŃ LEGIONISTÓW HYMNEM PAŃSTWOWYM

Słowa *Mazurek Dąbrowskiego* napisał Józef Wybicki w roku 1797 z myślą o wymarszu polskich legionów. Do dziś pozostaje zagadką dokładna data oraz moment pierwszego publicznego wykonania utworu. Pewne jednak jest to, że pieśń zyskała ogromną popularność i ochoczo była śpiewana przez legionistów.

Mazurek Dąbrowskiego - nasz hymn państwowy śpiewamy lub słyszymy nie tylko w czasie uroczystości, świąt i rocznic państwowych.

Klara Pazera

WOLNOŚĆ!

NIEPODLEGŁOŚĆ!